

LAPPAJÄRVEN KUNTA

Opiskeluhuollon käsikirja: opiskelijan rinnallakulkija

Opiskeluhoitosuunnitelma

Lukiokoulutus

15.2.2022

LAPPAJÄRVI

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013) tuli voimaan 1.8.2014. Laki oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta 886/2017 tuli voimaan 1.1.2018. Oppivelvollisuuslaki 1214/2020 tuli voimaan 30.12.2020.

Laissa säädetään esi- ja perusopetuksessa olevan oppilaan (628/1998) sekä lukiossa (629/1998) ja ammatillisessa koulutuksessa (531/2017) olevan opiskelijan oikeudesta opiskeluhooltoon. Opiskeluterveydenhuollosta säädetään terveydenhuoltolaissa (1326/2010).

Lain tarkoituksena on edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä, hyvinvointia ja osallisuutta sekä ehkäistä ongelmien syntyä ja turvata varhainen tuki sitä tarvitseville. Lain tarkoituksena on myös vahvistaa opiskeluhoollon toteuttamista ja johtamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä sekä varmistaa opiskelijoiden tarvitsemien opiskeluhoollon palvelujen yhdenvertainen saatavuus. Tavoitteena on edistää oppilaitosyhteisön ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveellisyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Laki painottaa erityisesti yhteisöllisen ja ennaltaehkäisevän työn vahvistamista.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain koulutuksen järjestäjän opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintaa, jonka avulla tuetaan yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä terveellisen ja turvallisen oppimisympäristön syntyä, edistetään mielenterveyttä ja ehkäistään syrjäytymistä sekä edistetään oppilaitosyhteisön hyvinvointia. Lisäksi opiskeluhoollon avulla tuetaan oppimista sekä tunnustetaan, lievennetään, ja ehkäistään mahdollisimman varhain oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia ja opiskeluun liittyviä muita ongelmia.

Opiskeluhoolto on kaikkien oppilaitoksessa työskentelevien ja opiskeluhoollon palveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden tehtävä. Oppilas- ja opiskeluhoollolain mukaan ensisijainen vastuu opiskeluyhteisön hyvinvoinnista on oppilaitoksen henkilökunnalla.

Opiskeluhoollon toteutetaan ensisijaisesti ehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoollona. Lisäksi opiskelijoilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon. Opiskeluhoollon toteutetaan opetustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa.

Yhteisöllisellä opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä kotien ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä ja opiskeluympäristön terveellisyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä opiskeluhoollon toteuttavat kaikki oppilaitoksessa opiskelijoiden kanssa työskentelevät sekä opiskeluhoollon palveluista vastaavat viranomaiset ja työntekijät. Fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen turvallisuuden sekä hyvinvoinnin edistäminen on osa yhteisöllistä toimintakulttuuria.

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan yksittäiselle opiskelijalle annettavia 1) koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja, 2) opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalveluja, 3) monialaista yksilökohtaista opiskeluhoollon. Monialaista yksilökohtaista opiskeluhoollon toteutetaan tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä ja siitä laaditaan opiskeluhoollon kertomus. Opiskeluhoollon yksilökohtaisten palvelujen järjestämisessä suositetaan varhaisen puuttumisen malleja ja madalletaan eri keinoin opiskelijoiden kynnystä hakea ajoissa tarvitsemaansa tukea tai palveluja. Yksilökohtaisessa opiskeluhoollon luottamuksellisuus ja tietosuoja ovat olennaisia toiminnan onnistumisen edellytyksiä ja sen eettinen perusta.

Lukiokoulutuksen opiskeluhoitosuunnitelman laadinnassa on hyödynnetty Etelä-Pohjanmaan yhteistä maakunnallista pohjaa, joka on tehty perusopetusta varten. Laadittaessa opiskeluhoitosuunnitelmaa on samalla kirjattava, milloin on päivitetty suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimintasuunnitelma äkillisissä kriiseissä sekä vaara- ja uhkatilanteissa.

Toteuttaminen

Opiskeluhuollon suunnittelu ja tiedottaminen

Lukion henkilöstö, opiskelijat ja huoltajat osallistetaan opiskeluhuollon suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin:

- Yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä vastaa suunnitelman päivittämisestä ja se saatetaan koko opettajakunnan tietoon sekä opiskeluhoutohenkilöstölle.
- Opiskeluhoitosuunnitelma käydään läpi opiskelijakunnan hallituksen kanssa ja muutetaan tarvittaessa; suunnitelma lähetetään myös huoltajille kommentoimista varten ennen sen hyväksymistä.
- Opiskelijat osallistetaan
 - o koulun toiminnan arviointiin, lukuvuosisuunnitelman ja järjestyssääntöjen laatimiseen
 - o kouluruokailun, koulun tilojen ja piha-alueiden suunnitteluun ja kehittämiseen
 - o yhteisen tekemisen suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä yhteenkuuluvuuden tunteen luomiseen
 - o tapahtumien suunnitteluun ja toteutukseen
- Opiskelijakunnan hallitus toimii yhtenä kanavana opiskelijoiden mielipiteen esille tuomiseksi. Myös lukion opiskelijatiimit osallistuvat koko koulun kehittämiseen.
- Yhteisöllisen ja yksilöllisen opiskeluhuollon periaatteista ja menettelytavoista tiedotetaan opiskelijoita, huoltajia ja yhteistyötahoja Wilman kautta ja vanhempainilloissa; alkaville opiskelijoille ja heidän huoltajilleen jaetaan aina syyslukukauden alussa tiedote lukio-opiskelusta. Tiedote kuten muutkin kouluun ja opiskeluun liittyvät ohjeet jne. löytyvät geolukion pedanet-sivuilta.
- Opiskeluhoitosuunnitelma on kaikkien saatavilla lukion pedanet-nettisivujen kautta ja se löytyy myös Wilman Tiedotteet-kohdasta.
- Suunnitelman ajantasaisuus tarkistetaan (kevät) ja se päivitetään lukuvuosisuunnitelman teon yhteydessä (syksy) tarvittaessa.

Lukion opiskeluhuollon kokonaistarve

Koulu yhteisöt ja opiskelijamäärät:

- Geolukio toimii samassa kiinteistössä Lappajärven yhteiskoulun kanssa. Yhteisiä ovat mm. ruokala sekä opiskeluhuollon tilat, joissa toimivat opinto-ohjaaja, kuraattori sekä kouluterveydenhoitaja ja koululääkäri.
- Kuraattori ja kouluterveydenhoito palvelevat myös viereisen Jamin ja Sedun opiskelijoita. Opinto-ohjaaja toimii kaksoistutkintolaisten ryhmänohjaajana.
- Lukuvuonna 2021-2022 Geolukiossa on yhteensä 54 opiskelijaa.

Opiskeluhuollon kokonaistarvetta arvioidaan esimerkiksi valtakunnallisista kouluterveyskyselyistä saatavalla tiedolla sekä kouluterveyden tarjoamista yhteenvedoista. Lukio osallistuu Karvin kyselyihin ja saa tietoja TEA-viisarista. Lukiolla tehdään myös omia erityisesti opiskelijoiden hyvinvointiin ja viihtyvyyteen liittyviä kyselyjä. Näistä jokavuotinen on lukiopedagogiikka-kysely, joka teetetään toisen vuoden opiskelijoilla. Siinä arvioidaan mm. annettua opetusta ja opinto-ohjausta.

Käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut

Lappajärven kunta ostaa sosiaali- ja terveyspalvelut Järvi-Pohjanmaan perusturvalta, joka järjestää opiskeluhoitopalvelut Lappajärven lukiolla. Opiskeluhoitopalvelun tavoitteena on parantaa lukiolaisten hyvinvointia: edistämällä opiskeluympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta, edistämällä lukiolaisten terveyttä ja opiskelukykyä ja järjestämällä terveyden- ja sairaanhoitopalveluja lukiolaisille. Koulukuraattori- ja koulupsykologipalvelut kunta tuottaa itse palkattuna työntekijäresursseina tai ostopalveluna. Kaikki opiskeluhoitopalvelut siirtyvät Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen tuottamiseksi vuoden 2023 alusta.

Opiskeluterveydenhuolto

Opiskeluterveydenhuollon tarkoitus on edistää opiskelijan terveyttä, hyvinvointia ja opiskelukykyä sekä opiskeluympäristön ja -yhteisön hyvinvointia. Opiskeluterveydenhuollon palveluihin sisältyvät elintapaohjaus, mielenterveys- ja päihdetyö, seksuaaliterveyden edistäminen ja suun terveydenhuolto. Opiskeluterveydessä on tarkoitus tunnistaa opiskelijan erityisen tuen ja tutkimusten tarve varhaisessa vaiheessa sekä tukea ja ohjata opiskelija tarvittaessa jatkotutkimuksiin ja -hoitoon.

Lukion opiskelijalle tarjotaan kaksi määräaikaista terveystarkastusta opintojen aikana. Ensimmäisenä opiskeluvuotena opiskelija käy terveydenhoitajan tarkastuksessa. Toisena opiskeluvuotena järjestetään lääkärintarkastus. Erityisen tuen opiskelijoilla on oikeus lääkärintarkastukseen jo ensimmäisenä opiskeluvuotena.

Terveydenhoitaja on paikalla Lappajärven lukiolla (yhteiskoulun tiloissa) maanantaista perjantaihin.

Yhteyttä voi ottaa puhelimitse 0443699313 tai Wilman kautta.

Ilman ajanvarausta opiskeluterveydessä voi asioida:

maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin kello 8–8.30

tiistaisin ja torstaisin kello 11.30–12

Lääkäri- ja sairaanhoitajapalvelut, perhesuunnitteluneuvola ja suun terveydenhuolto toimivat terveysasemalla ajanvarauksella.

Järvi-Pohjanmaan alueella tarjotaan ilmaista ehkäisyä alle 25-vuotiaille. Kondomeja jaetaan opiskeluterveydessä.

Muiden ehkäisyvalmisteiden aloitus ja jako tapahtuu perhesuunnitteluneuvolassa, jonne voi opiskelija voi varata ajan.

Opiskelijalla on oikeus tarkastukseen suun terveydenhuollossa. Opiskelija voi itse varata ajan suun terveystarkastukseen.

Kuraattoripalvelut

Kunnassa on yksi kunnan palkkaama koulukuraattori, joka toimii koko kunnan alueella eri kouluasteilla ja eri kouluilla.

Yhteiskoululla kuraattori on maanantaisin, keskiviikko-iltapäivisin, torstaisin ja perjantaisin. Länsirannan koululla kuraattori on parittomien viikkojen keskiviikkoisin aamupäivän ajan ja Rantakankaan koululla parillisen viikkojen keskiviikkoisin aamupäivän ajan. Puhelimitse kuraattorin saa kiinni päivittäin.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaan oppilaille on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhuollon kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen kun oppilas on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä.

Koulukuraattori tehtävänä on tukea oppilaan koulunkäyntiä, hyvinvointia, kehitystä ja toimintakykyä. Kuraattori työskentelee yksilön, ryhmän ja koko koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämiseksi. Oppilas voi hakeutua koulukuraattorille itse, opettajan, vanhempien tai lähipiirin ohjaamana. Kuraattorityöskentely on oppilaalle vapaaehtoista ja luottamuksellista. Koulukuraattori työskentelee oppilaan verkoston kanssa ja tarvittaessa ohjaa oppilasta tai perhettä oikean tuen piiriin.

Psykologipalvelut

Lukuvuonna 2021-2022 kunta ostaa koulupsykologipalvelut. Kyse on lähinnä tutkimuksista, joita psykologi tekee tarvittaessa eri kouluilla. Muut psyko-sosiaaliset ongelmat ohjautuvat Järvi-Pohjanmaan perhekeskukseen.

Yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä

Tavoitteet

- Koulu yhteisön ja opiskelijaryhmien hyvinvoinnin seuraaminen, arvioiminen ja kehittäminen
- Koulu ympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä huolehtiminen (koulurakennus, -tilat ja –välineet)

Tehtävät

Yhteisöllinen koulu kohtainen opiskeluhuoltoryhmä vastaa opiskeluhuollon toiminnan suunnittelusta, toteuttamisesta, arvioinnista ja kehittämisestä.

- Lukuvuoden yhteisöllisen opiskeluhuollon suunnitelma on osana lukion lukuvuosisuunnitelmaa

- Järjestyssääntöjen valmistelu ja päivittäminen (järjestyssäännöt löytyvät pedanetistä).
- Geolukiolta löytyy tarkempi suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelyistä (Lops 2019 liite), jossa käydään lävitse menettelytavat kurinpidossa, tavaroiden tarkastamisessa ja haltuunotossa.
- Toimintatavat kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa (koulurakennus, opetustilat ja – välineet, eri oppimisympäristöt, välitunnit). Terveystarkastus tehdään kolmen vuoden välein terveystarkastajan toimesta.

Ruokailu: opetukseen osallistuva on oikeutettu maksuttomaan ruokailuun. Lappajärven Geolukiossa noudatetaan kouluruokasuosituksia. Opiskelijat pääsevät ruokailun suunnitteluun mukaan vuosittain. Ruokalista on nähtävillä kunnan nettisivuilla.

- Ruokailutilan pitäisi olla siisti ja viihtyisä sekä ruokailutilanteen rauhallinen ja kiireetön. Uuden hirsikoulun ruokala täyttää erinomaisesti edellä olevat kriteerit. Ruokailutaukoon tulee varata riittävästi aikaa, jotta oppilaat ehtivät myös välitunnille. Lukiossa ruokailuvälitunnin pituus on 30 minuuttia. Ruokailu on tärkeä myös sosiaalisena tilanteena. Juhla-aterioilla ruokailuun varataan enemmän aikaa.
- Hyvät ruokailutavat
 - o Lukion ja koko koulukeskuksen säännöissä ruokala on kännykkävapaata aluetta. Opiskelijat eivät käytä kännyköitä ruokailun aikana. Myös pipot/lippikset ja ulkovaatteet riisutaan ruokailuun tultaessa. Ruokalista poistutaan heti kun ruoka on syöty.
 - o Ruokailussa kiinnitetään huomiota siihen, että kaikki otettu ruoka syödään. Pyritään maistamaan kaikkia ruokia ja välttämään ruuan jättämistä. Annosteltavissa ruoissa noudatetaan rajoituksia määrän suhteen, jotta kaikille riittäisi ruokaa.
 - o Ruokailun jälkeen astiat viedään rauhallisesti pois. Lopuksi kiitetään keittiöhenkilökuntaa.
- Ruokailutilanteen ohjeita:
 - o Syömme rauhallisesti.
 - o Käytämme ääntä ruokalassa maltillisesti.
 - o Odotamme omaa vuoroamme.
 - o Otamme ruokaa vain sen verran kuin jaksamme syödä.
 - o Pyrimme syömään lautasmallin mukaan kaikkia aterian osia.
 - o Pidämme ruokasalin siistinä.
 - o Lajittelemme aterimet ja lautaset niiden omille paikoilleen ruokailun jälkeen. Lautanen tyhjennetään ennen palautusta huolellisesti.
 - o Raitis ilma ruokailun jälkeen tekee hyvää.

Välitunnit: Lappajärven Geolukion opiskelijat voivat viettää välitunnit haluamassaan paikassa. Välituntiviihtyvyyttä on pyritty lisäämään välituntitoimintaa kehittämällä. Geolukiossa on esim. käytettävissä erilaisia pelejä, kuten biljardi tai ilmakiekko. Satunnaisesti lukiossa on myös välituntirentoutusta/taukoiliikuntaa.

Koulukyyditys: Koulukyydit lukiolaisille Lappajärven alueella toimivat yhdessä kunnan perusopetuksen kuljetusten kanssa. Koulukyyditys järjestetään kahdella pääreitillä Lappajärven itä - ja länsipuolella. Aamuisin autot tuovat opiskelijat kouluun kahdeksaksi ja yhdeksäksi. Iltapäivällä paluukuljetus lähtee koulun pysäkiltä kello 13.05,14.05 ja 15.05. Vuonna 2021 lukion aloittaneet ovat oikeutettuja maksuttomaan koulukyytiin yli 7 km matkoilla. Lukio tiedottaa koulukyytijärjestelyistä erikseen eri ikäryhmiä. Lukiolaisille ei tarvitse järjestää valvontaa odotusajaksi, he voivat poistua koulun alueelta myös vapaatuntiansa aikana. He voivat odottaa kyydityksiä lukion tiloissa.

- Lukiolaiset saavat mm. VR:ä varten koululta opiskelutodistuksen, joka on voimassa 1. kuukauden koulun päiväyksestä opiskelijakortin lunastusta varten. Kortti lunastetaan VR:n asemilta.

Parkkipaikka: Omilla kulkuneuvoilla kulkeville lukiolaisille on varattu pysäköintipaikat koulukeskuksen Geolukion puolen piha-alueella.

Tiedotus: Geolukiolla tehdään syksyisin tiedotuslehti, joka jaetaan alkaville opiskelijoille ja heidän huoltajilleen; tiedotuslehti on myös luettavissa Geolukion pedanet-sivuilla. Muu koulutyötä koskeva tiedottaminen hoidetaan pääosin Wilman kautta.

Poissaolojen seuranta, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen:

Lukio-opiskelijan tulee osallistua opetukseen, jollei hänelle ole myönnetty siitä vapautusta. Opiskelijan on myös suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. (Lukiolaki 629/1998 25 §.)

Opiskelijalla on mahdollista olla hyväksyttävän syyn takia poissa koulusta. Kurssin opettaja pitää tilastoa poissaoloista Wilman kautta. Hyväksyttäviä syitä olla poissa koulussa ja hakea lupaa poissaoloon ovat mm. sairaus ja lääkärissä käynti, myös esim. autokoulun tutkinnot. Hyväksyttäviä syitä eivät ole autokoulutunnit tai ostosreissut. Opiskelija on velvollinen selvittämään poissaolonsa syyn luotettavalla tavalla (esim. lääkärin tai terveydenhoitajan todistus) – erityisesti pitkissä sairauspoissaoloissa. Alaikäisen opiskelijan poissaolon selvittää hänen huoltajansa mahdollisimman nopeasti Wilman kautta. Kurssin opettaja voi katsoa kurssin keskeytetyksi ja kurssi jätetään arvostelematta, mikäli poissaolojen määrä häiritsee opiskelua.

Koulun yhteiset tapahtumat ovat koulun oppitunteja, vaikka opiskelijalla ei olisi siihen aikaan oppituntia, ja niille on osallistumisvelvollisuus. Kahdesta luvattomasta poissaolosta saa seurata rehtorin työskentelyä sovitun ajan, ja useammasta tulee merkintä rankaisupäiväkirjaan.

Poissaoloihin on pyydettävä etukäteen lupa ryhmänohjaajalta tai rehtorilta, tai huoltajan / opiskelijan on ilmoitettava koululle, jos tilanne on äkillinen. Ryhmänohjaaja antaa luvan poissaoloon 1-3 päiväksi ja rehtori yli 3 päivän poissaoloihin. Poissaolomakkeet löytyvät Wilmasta. Yksittäiseltä tunnilta poissaoloon tulee pyytää lupa kyseisen tunnin opettajalta. Opiskelija on kuitenkin velvollinen korvaamaan menetetyt työt opettajien kanssa sovitulla tavalla. Opiskelijoita, jotka edustavat koulua esim. kulttuuri- tai urheilukilpailussa, ei katsota poissaoleiksi, mutta menetetyt työt korvausvelvollisuus koskee heitäkin.

Mikäli opiskelija on pois hyväksyttävästä syystä ja suorittaa korvaavat tehtävät, poissaolo ei vaikuta alentavasti hänen arvosanaansa. Selvittämättömät ja asiattomat ("nukuin pommiin") poissaolot voivat alentaa opintojakson arvostelua; korvaavat tehtävät kuuluu hoitaa myös näiltä poissaolotunneilta.

Ryhmänohjaajat seuraavat ryhmänsä opiskelijoiden poissaoloja. Tarvittaessa eli pitkien poissaolojen yhteydessä ryhmänohjaaja välittää niistä tiedon opinto-ohjaajalle. Opinto-ohjaaja selvittää poissaolojen syyn ja tarvittavat jatkotoimenpiteet; opiskelija ohjataan joko kuraattorille tai terveydenhoitajalle. Jos opiskelijalle tulee kymmenen luvattomaa poissaoloa yhden jakson aikana, niihin puututaan heti ja opiskelijan kanssa järjestetään yksilökohtainen opiskeluhuollon palaveri. Näistäkin seurantavastuu on ryhmänohjaajalla, joka välittää tiedon opinto-ohjaajalle ja rehtorille.

Koulun ulkopuolisten, hyvinvointia edistävien tahojen kanssa tehtävän yhteistyön menettelytavat.

- Opiskelijoiden sosiaalipalvelut tulevat Järvi-Pohjanmaan perusturvan kautta (perheneuvola, lastensuojelu, perhetyö, lääkäripalvelut). Yhteistyötä tehdään myös etsivän nuorisotyön kanssa.

Yhteistyö oppilaitoksen ja opiskelijoiden huoltajien kanssa

Lukiolain (714/2018) 31 § edellyttää, että nuorten lukiokoulutuksessa tehdään yhteistyötä kotien kanssa. Yhteistyön lähtökohdaksi on avoin ja yhdenvertainen vuorovaikutus sekä keskinäinen kunnioitus. Aktiivinen yhteistyö tukee opiskelijan oppimisen edellytyksiä, tervettä kehitystä ja hyvinvointia. Yhteistyö vahvistaa opiskelijoiden ja huoltajien osallisuutta sekä oppilaitosyhteisön hyvinvointia, turvallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Yhteistyö huoltajien ja kotien kanssa kuuluu lukion toimintakulttuuriin, ja se jatkuu säännöllisenä opiskelijan koko lukio-opiskelun ajan (Lukion opetussuunnitelma 2019).

Lukio tukee yhteistyössä huoltajien kanssa opiskelijan edellytyksiä opiskeluun sekä opiskelijan terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Yhteistyön tarkoituksena on edistää myös opiskelijoiden, huoltajien ja kotien osallisuutta sekä oppilaitosyhteisön yhteisöllisyyttä. Kodin ja koulun välinen yhteistyö järjestetään niin, että opiskelija saa tukea sekä opiskeluun että hyvinvointiin koskeviin kysymyksiin ja mahdollisiin ongelmiin. Koulun käyttämiä tyypillisiä yhteistyömuotoja ovat Wilma-ohjelma, jokaiselle ikäluokalle järjestetyt vanhempainillat, koteihin lähetettävät tiedotuslehdet, lukion peda.net-sivut (www.peda.net/lappajarvi/lukio), koulun perinnetilaisuudet, kuten vanhojen tanssit, sekä leirikoulu ja muut vastaavat yhteiset projektit.

Lukion Wilma-sivustoa sekä peda.net-sivustoa käytetään niin huoltajille kuin opiskelijoillekin tiedottamiseen. Peda.net-sivustolta löytyvät niin koulun ja henkilökunnan yhteystiedot kuin ajankohtaiset asiatkin. Siellä on linkit opetussuunnitelmaan ja valintaoppaaseen. Jokaisista lukuvuotta koskevat tiedot kuten kurssitarjotin, kiertotuntikaavio, oppikirjat ja lukujärjestykset sekä päättöviikot päivitetään tarvittaessa, vähintään kerran lukukaudessa. Peda.net-sivuston kautta huoltajat voivat tutustua myös opiskeluohjeeseen ja kurssien arvosteluun.

Jokaisen aloittavan lukiolaisen kotiin toimitetaan syksyllä tiedote, jossa kerrotaan keskeisiä asioita koulun käytänteistä, kuten jaksotodistuksesta, koeviikosta, ja muista säännöistä; lukiossa opiskeluohje. Tämä tiedote toimitetaan ennen syksyn vanhempainiltaa. Jokaiselle vuositasolle järjestetään vanhempainilta: alkavien vanhempainillassa teema on lukion aloittaminen ja opiskelu lukiossa, jatkavien vanhempainilta keskittyy yhteisiin projekteihin (leirikoulu) ja viimeisen lukiovuoden valintoihin sekä yo-kirjoituksiin, päättävien vanhempainillassa syyslukukauden lopulla käydään läpi ylioppilaskirjoituksia ja jatko-opintoja. Tarvittaessa käydään läpi myös ajankohtaisia asioita. Vanhempainillat voidaan toteuttaa joko lähi- tai etätapaamisina.

Opiskelijoiden opintomenestyksestä kodit saavat tietoa jaksoarvosteluista, jotka huoltajat näkevät Wilmasta. Toisen vuositason opiskelijoiden 2. jakson jaksotodistus lähetetään kotiin huoltajien osoitteella. Jaksotodistuksen ohessa lähetettävässä kirjeessä mainitaan erikseen, jos on jotain erityistä, mikä huoltajien pitäisi tietää. Jaksotodistus tulee palauttaa ryhmänohjaajalle allekirjoitettuna tai ilmoittaa Wilma-viestillä, että jaksotodistuksen on nähnyt. Ensimmäisen vuositason opiskelijoiden huoltajat vahvistavat Wilma-viestillä marraskuun lopussa nähneensä opiskelijansa ensimmäisen ja toisen jakson arvosanat Wilmasta. Ensimmäisen vuositason opiskelijoiden jaksotodistukset lähetetään lisäksi viidennen jakson jälkeen huoltajille postitse.

Lukiosta otetaan yhteyttä kotiin yleensä opintojen etenemättömyyden, poissaolojen, päihteiden, terveysongelmien tai muiden syiden takia. Kotien kanssa sovitaan myös ylioppilaskirjoituksiin liittyvistä erityisjärjestelyistä (esim. lukilausunnot). Alle 18-vuotiaiden opiskelijoiden kohdalla ryhmänohjaaja soittaa kotiin ja keskusteleo huoltajien kanssa. 18 vuotta täyttäneiden kanssa ryhmänohjaaja ensin keskusteleo ja sopii soitosta kotiin. Jos opiskelija ei anna lupaa yhteydenottoon, hänet ohjataan rehtorin luokse, joka soittaa opiskelijan ollessa läsnä huoltajalle. Opiskelijan kotiin voi ottaa yhteyttä ryhmänohjaajan ja rehtorin lisäksi opinto-ohjaaja, terveydenhoitaja tai koulukuraattori. Tarvittaessa voidaan sopia tapaaminen koululla. Yleensä mukana on myös opiskelija.

Kodit voivat olla yhteydessä opintoihin liittyvissä ongelmissa joko opiskelijan ryhmänohjaajaan, aineenopettajaan, opinto-ohjaajaan tai rehtoriin. Terveysteen ja sosiaalisiin asioihin liittyvissä ongelmissa on hyvä ottaa yhteyttä terveydenhoitajaan tai koulukuraattoriin. Mikäli huoltajat eivät ole yhteistyöhaluisia/-kykyisiä, tulee alle 18-vuotiaiden opiskelijoiden asiat viedä asiaan kuuluvalla viranomaiselle. Neuvoja jatkotoimenpiteistä antaa rehtori tai koulukuraattori. Lukion yhteystiedot löytyvät tiedotteesta tai lukion nettisivuilta (www.peda.net/lappajarvi/lukio).

Nivelvaiheiden vastuut ja toimintatavat löytyvät uudesta opetussuunnitelmasta, pedanet lops 2019 ohjaussuunnitelma.

Tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus (erillinen liite).

Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

- Erillisessä liitteessä on toimenpideohjelma päihdeasioissa; näistä asioista on myös lukion järjestyssäännöissä sekä erillisessä taulukossa kurinpitotoimenpiteistä, myös lukion opetussuunnitelman liitteenä on suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelyistä.

Hyvinvointi ja opiskelijoiden jaksamista tuetaan mm. seuraavin toimenpitein

- Säännölliset tapaamiset ryhmänohjaajan ja opinto-ohjaajan kanssa; tarvittaessa eteenpäinohjaus kuraattorille tai terveydenhoitajalle.
- Koulun ulkopuolinen vapaa-ajantoiminta
- Tiimityöskentely eli opiskelijoista muodostetut tiimit (Hyvinvointi, Tapahtuma, Tila ja Markkinointi -tiimit)

Opiskeluhoitoryhmää johtaa rehtori ja sen jäsenet ovat

- lukion rehtori
- opinto-ohjaaja
- kuraattori
- kouluterveydenhoitaja
- tarvittaessa ryhmänohjaajat
- opiskelijakunnan hallituksesta kutsutaan jäsen koko lukuvuoden suunnittelukokoukseen sekä lukuvuoden arviointikokoukseen
- Yhteisöllisen opiskeluhoollon asioita käsitellään tarvittaessa myös opettajainkokouksissa ja opiskelijoiden kanssa pidettävissä jaksopalavereissa.

- o Opiskelijoiden ja huoltajien osallisuus ja kuulluksi tuleminen tulee ottaa huomioon kaikessa yhteisöllisen opiskeluhuollon suunnittelussa, toteuttamisessa, arvioinnissa ja kehittämisessä.
- o Ryhmään kutsutaan tarvittaessa muita nuorten hyvinvointia edistäviä viranomaisia ja toimijoita.

Kokoontuminen ja kirjaaminen

- Opiskeluhoitoryhmä kokoontuu 3-5 kertaa. Koollekutsujana toimii ryhmän puheenjohtaja.
- Lukuvuoden aloittaa suunnittelukokous ja päättää arviointikokous; lisäksi pidetään vähintään 3 muuta kokousta lukuvuoden aikana vaihtelevalla kokoonpanolla.
- Kokouksista kirjoitetaan muistiot (käytetään omavalvonnassa).

Yksilöllinen opiskeluhooltotyö

Tavoitteet

- Seurata ja edistää opiskelijan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista
- Opiskelun tuen turvaaminen, ongelmien ehkäiseminen ja ratkaiseminen
- Oppimisen esteiden poistaminen ja oppimisen tukeminen; voi olla myös jatko-opintoihin liittyviä tavoitteita
- Yksittäisen opiskelijan tuen ja opiskeluhuollon tarpeen selvittäminen ja siihen liittyvä monialainen opiskeluhoolto.

Oppimisen tuki

- Yksilöllisessä opiskeluhooltotyössä voidaan tarvittaessa käsitellä myös oppimisen tukeen liittyviä asioita, joita ovat mm.
 - o tukitoimet oppitunneilla
 - o kokeiden järjestämisen käytännöt ja erityisjärjestelyt
 - o arviointiin vaikuttavat vaikeudet osaamisen osoittamisessa
 - o ylioppilaskirjoituksiin liittyvät erityisjärjestelyhakemukset

Tehtävät

- Yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestäminen nuoren kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraamiseksi ja edistämiseksi sekä yksilöllisen tuen toteuttamiseksi
- Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelujen, opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen ja monialaisen yksilökohtaisen opiskeluhuollon tarjoaminen opiskelijalle

Yksilökohtainen opiskeluhooltotyö voidaan aloittaa esimerkiksi seuraavista syistä:

- o koulutyön tuen järjestämisessä todetaan, että opiskelijan tilanne (koulunkäynti, perhetilanne, vapaa-aika) vaatii monialaista työskentelyä
- o kurinpitorangeistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä
- o opiskelijan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa
- o kouluterveydenhuollon laajojen terveystarkastusten perusteella
- o koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden (nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoido tai poliisi) aloitteesta voidaan pitää verkostopalaveri; nämä kumppanit eivät saa ohr-kertomuksia ilman suostumusta opiskelijalta tai huoltajalta

Monialaisen asiantuntijaryhmän kokoonpano

Yksilökohtainen opiskeluhooltotyö koostuu:

1. yksittäisen opiskelijan opiskeluhuollon palveluista: terveydenhoitajan, kuraattorin, lääkärin ja psykologin palvelut
2. yksittäisen opiskelijan tilanteessa hänen omalla suostumuksellaan koolle kutsuttavien monialaisten asiantuntijaryhmien kokouksista.

Yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon ohjaamiseksi tarvitaan opiskelijan oma suostumus. Opiskelija voi myös hakeutua palveluihin itse tai läheisen ohjaamana. Huoltaja ei voi kieltää lastaan käyttämästä tai saamista opiskeluhoollon palveluja. Jos opiskelija kieltäytyy hänelle tarjotuista opiskeluhoollon palveluista tai arvioidaan, että hänen tilanteensa vaatii tukea, tulee asiasta tehdä lastensuojeluilmoitus alle 18-vuotiaan kotikunnan sosiaalitoimeen. Suostumus on voimassa lukuvuoden kerrallaan tai kunnes asia on ratkennut.

Monialainen asiantuntijaryhmä kootaan tapauskohtaisesti ja harkinnanvaraisesti. Sen toiminta ja nimeäminen edellyttävät opiskelijan tai huoltajan suostumusta. Ryhmä voi koostua esimerkiksi seuraavista työntekijöistä: terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi, opinto-ohjaaja, erityisopettaja ja opiskelijan ryhmänohjaaja tai keskeinen opettaja. Myös rehtori voi olla jäsenenä, mutta hänellä on tietojen suhteen hyväksikäyttökielto. Ryhmä nimeää vastuuhenkilön, jolla on kirjaamisvelvoite. Ryhmän puheenjohtaja vastaa, että asian käsittely kirjataan opiskelijan yksilölliseen opiskeluhoolltokertomukseen ja että se säilytetään lain vaatimalla tavalla opiskeluhoolltorekisterissä.

Pedagoginen tuki:

Lukiolain 28 §:n (tukitoimet) mukaan opiskelijalla, jolla on kielellisten erityisvaikeuksien tai muiden oppimisvaikeuksien vuoksi vaikeuksia suoriutua opinnoistaan, on oikeus saada erityisopetusta ja muuta oppimisen tukea yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. Tukitoimet toteutetaan opetushenkilöstön yhteistyönä. Tuen tarvetta tulee arvioida opintojen alussa sekä säännöllisesti opintojen edetessä. Tukitoimet kirjataan opiskelijan pyynnöstä opiskelijan henkilökohtaiseen oppimissuunnitelmaan.

Kokoontuminen, kirjaaminen, salassapito ja tiedonsiirto

Monialainen asiantuntijaryhmä

- kokoontuu tarvittaessa
- opiskeluhoolto perustuu aina opiskelijan suostumukseen

Kirjaukset

- Opiskeluhoolltokertomukset säilytetään asianmukaisesti aikajärjestyksessä.
- Pedagoginen oppimissuunnitelma tehdään Wilman erilliselle Tuki-asiakirjoihin, josta ne näkyvät niin opiskelijalle kuin huoltajillekin. Opiskelijan antaessa luvan myös häntä opettavat opettajat näkevät asiakirjan.
- Monialaisen asiantuntijaryhmän jäsenet kirjaavat lisäksi omiin rekistereihinsä kuten lait edellyttävät (esimerkiksi kuraattorit omaan asiakasrekisteriinsä, kouluterveydenhoitajat ja psykologit potilaskertomukseen)

Salassapito

- Opiskeluhoolltorekisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä opiskelijaa taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä.
- Oppilaitoksen henkilöstö, opiskeluhoolltopalveluja toteuttavat sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöt taikka niiden toimeksiannosta tai muutoin niiden lukuun opiskeluhoollon toimenpiteisiin osallistuvat ammattihenkilöt, opetusharjoittelua suorittavat ja muut opetuksen tai yksilökohtaisen opiskeluhoollon toteutukseen osallistuvat henkilöt taikka opetuksen ja koulutuksen järjestämisestä vastaavien toimielinten jäsenet eivät saa antaa sivullisille yksilökohtaisen opiskeluhoollon asiakirjoihin sisältyviä tai muuten tietoonsa saamia yksittäistä opiskelijaa koskevia salassa pidettäviä tietoja, jos siihen ei ole:
 - 1) asianomaisen henkilön tai, ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen laillisen edustajansa kirjallista, yksilöityä suostumusta; taikka
 - 2) tiedon luovuttamiseen oikeuttavaa lain säännöstä (opiskelija- ja opiskeluhoolltolaki 22§).
- Opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhoollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi (oppilas- ja opiskeluhoolltolaki 23§).

Tiedonsiirto

- Jos opiskelija siirtyy toisen koulutuksen järjestäjän koulutukseen, aikaisemman koulutuksen järjestäjän on pyydettävä opiskelijan taikka hänen huoltajansa tai muun laillisen edustajansa suostumus siihen, että

uudelle koulutuksen järjestäjälle voidaan siirtää opiskeluhoollon asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia opiskeluhoollon jatkuvuuden kannalta.

Seuranta ja arviointi

Opiskeluhoollon toteutumisen arviointi

Opetuksen järjestäjä seuraa koulun opiskeluhoollon toteutumista. Suunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen on osa opetuksen järjestäjän omavalvontaa koskevaa tehtävää. Opetuksen järjestäjä vastaa yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen opiskeluhoollon palveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa opiskeluhoollon kokonaisuuden omavalvonnan toteutumisesta.

Toimenpiteet suunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi

- seurannasta vastuussa oleva taho koulussa (rehtori ja yhteisöllinen opiskeluhoolloryhmä)
- seurattavat asiat ja käytettävät menetelmät tietojen kokoamiseksi (kouluterveyskyselyt, lukiopedagogiikka-kysely)
- seurannan aikataulu (kouluterveyskysely toteutetaan joka toinen vuosi maaliskuussa, oppilaitoskohtaiset tulokset siitä noin vuoden päästä; lukion oma lukiopedagogiikka-kysely tehdään joka tammikuu ja käsitellään keuhkukauden aikana)
- seurantatietojen käsittely ja hyödyntäminen koulun opiskeluhoollon kehittämisessä sekä keskeisistä tuloksista tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja tarvittaville yhteistyötahoille
 - o kouluterveyskyselyä käsittelee hyvinvointivaliokunta sen jälkeen kun se on käyty läpi lukiolla niin henkilökunnan kuin opiskelijoidenkin kanssa
 - o lukion oma lukiopedagogiikka-kyselyn käsittelee lukio
 - o Tuloksista tiedotetaan huoltajia ja tarvittavia yhteistyötahoja; osa yhteistyötahoista on mukana jo tulosten tarkastelussa ja arvioinnissa (mm. koulukuraattori ja opiskeluhoollonhoitaja)

Tähän kokonaisuuteen sisältyvät seuraavat liitteet:

Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä (liite x)

Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa (liite x)

Lisäksi lukiolta löytyvät seuraavat ohjeet ja toimenpideohjelmat:

- Lappajärven yhteiskoulun ja Lappajärven geolukion toimintamalli päihdeasioissa
- Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelyistä
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Lappajärven lukion ohjaussuunnitelma
- Lukio-opiskeluohje
- Järjestyssäännöt

Tämä opiskeluhoollon suunnitelma on päivitetty _____

Kriisisuunnitelma on päivitetty _____

Kiusaamista, häirintää ja väkivaltaa ehkäisevä suunnitelma on päivitetty _____

Tämä suunnitelma ja siihen liittyvät liitteet on käyty yhteisöllisessä opiskeluhoolloryhmässä
